

"És un error dubtar del federalisme d'Almunia"

Raimon Obiols, reelegit secretari de relacions internacionals del PSOE, és una peça clau de l'executiva de Joaquín Almunia. En aquesta entrevista analitza la renúncia de González, el tomb renovador de la direcció del PSOE i les relacions amb el PSC.

Tot i que en els darrers mesos s'havia convertit, en la seva condició de secretari de relacions internacionals del PSOE, en un dels principals col·laboradors de González, m'imagino que la seva decisió de deixar la secretaria general també el va sorprendre.

—Sí, naturalment va ser una sorpresa. De tota manera, era una cosa que estava en l'aire, que es respirava. González tenia una altra alternativa, que era anunciar un darrer mandat, però això no hauria estat bo perquè hauria obert un període d'interinitat, amb el doble risc d'afebliment de l'acció política externa i manteniment d'una situació d'incertesa interna. Per tant, la decisió de plegar en el congrés va ser encertada. Molts, entre els quals em compto, hauríem desitjat la continuïtat de González però comprenem la decisió.

—Quines són les causes de fons que han portat González a prendre aquesta decisió?

—N'hi ha una de fonamental: ha passat gairebé un quart de segle a la secretaria general del partit, i això són molts anys. Però l'objectiu de la seva dimissió és afavorir l'obertura de portes i finestres al partit, i obrir una nova etapa.

—Aquest procés no el podia haver obert igualment des de la secretaria general?

—Ell hi serà. I se situarà com a principal motor del canvi, de la renovació d'idees. González ja impulsa la comissió per la renovació de la Internacional Socialista. Vivim en una època en la qual qualsevol plantejament nou en l'àmbit del socialisme s'alimenta molt d'una perspectiva internacional. D'altra banda, tal com va acordar el congrés amb una moció, González impulsarà una fundació amb aquest objectiu.

—Sembla una jubilació anticipada.

—Ell diu sovint que la biologia l'ha traït, perquè va haver d'assumir responsabilitats de molt jove. La generació de dirigents socialistes europeus de la qual ell formava part —com Brandt, Palme o Mitterrand— eren gent de molta més edat. Ell en canvi té 55 anys, i continua molt energètic, ple de fecunditat de propostes i idees. No tinc cap mena de dubte que continuarà

essent el referent fonamental del PSOE, sobretot des de la perspectiva de la renovació del projecte.

—Quines són les línies de renovació que tant González com vostè impulsen en aquesta comissió de la Internacional Socialista?

—Nosaltres partim de la constatació que després de vint anys d'hegemonia de les idees neoliberals, hi ha una gran demanda de respostes de progrés. El balanç d'aquesta hegemonia no ha estat satisfactori. La gent constata que hi ha un creixement baix, que hi ha atur, que hi ha desigualtats socials creixents dins els països i entre els països, i per tant la gent demana una altra política, sobretot en l'àmbit econòmic i social. També demanen una nova política democràtica, més honrada i més dialogant. Hem viscut molts anys d'hegemonia del pensament únic, que ha estat neoconservador en el pla polític i neoliberal en el pla econòmic. Davant això, volem aixecar una proposta alternativa que de manera germinal va apareixent en diverses iniciati-

ves, una proposta que combini serietat en els plantejaments econòmics amb equitat social i de revitalització de la vida democràtica.

—El fenomen Blair seria el primer indicatiu d'aquesta nova política de progrés?

—Tant el que ha passat a Gran Bretanya com a França demostra que hi ha una demanda creixent. El fet que la resposta que es planteja a aquesta demanda

"No tinc cap dubte que González continuarà essent el referent fonamental del PSOE, sobretot des de la perspectiva de la renovació del projecte."

"El PSOE s'ha d'obrir, i Almunia ha estat molt clar en aquest sentit."

Continuïtat de González, però comprenem la decisió

ARXIU / RICARD CUGAT

sigui nova per una banda i a la vegada plural —perquè no és el mateix el plantejament dels laboristes britànics que el dels socialistes francesos— és un doble motiu d'esperança. No es tracta simplement de trobar una única fórmula, sinó de donar respostes diverses i anar construint una determinada estratègia.

—*EL PSOE que ha sortit d'aquest 34è congrés està en condicions de respondre a aquesta demanda de nova política que vostè esmenta?*

—Sí, tenint en compte que aquest procés no es pot desenvolupar a porta tancada a dins un partit. Ha de ser un procés molt obert, que permeti la participació de tots els sectors socials, polítics i culturals que hi estan interessats. El PSOE s'ha d'obrir i el primer misatge del nou secretari general ha estat molt clar en aquesta direcció. Joaquín Almunia ha donat un to a les seves primeres manifestacions que és alhora modest i ambiciós. No parla de monòleg, sinó de diàleg, de sinceritat en el plantejament. En el proper període hem de practicar la nova dinàmica, un partit no ha de parlar solament, també ha d'escoltar. Aquesta crida al diàleg no va dirigida només a l'esquerra política, sinó també als sindicats i al món de la cultura.

—*En el discurs d'Almunia, que vostè ha titllat de modest, es detecta una diferència de to pel que fa al diàleg amb les esquerres. Tradicionalment, altres sectors de l'esquerra havien acusat el PSOE d'actuar amb excessiva prepotència.*

—Hi ha una diferència de concepte entre la idea de casa comuna, que havíem emprat anteriorment, i la idea de causa comuna de l'esquerra, que va utilitzar Joaquín Almunia. No és un joc de paraules. És un canvi d'orientació molt important i espero que sigui fructífer.

—*Aquest canvi d'orientació vol dir que el PSOE renuncia al seu hegemonisme dins l'esquerra?*

—Depèn. La preeminència política i electoral del PSOE no sols la mantindrem, sinó que intentarem que l'augmenti. Això no vol dir que no compreguem amb profunditat la necessitat que l'àmbit de l'esquerra i del centre esquerra sigui plural, i que respectem escrupolosament aquest pluralisme. Però la posició més o menys hegemònica, la marca la societat i l'electorat.

—*L'oferta de diàleg d'Almunia ha topat amb una resposta d'Anguita més aviat freda i escèptica, tot i que formalment diu que accepta obrir el joc.*

—Jo no qualificaria la reacció d'Anguita de freda i escèptica, sinó més aviat d'incòmoda. Primer va tenir una reacció molt negativa. Després ha acceptat el diàleg. La invitació formulada per Almunia col·loca la direcció actual d'IU davant la decisió de continuar amb la línia d'estricta hostilitat o bé d'entrar en el terreny del diàleg. No tenen cap més alternativa que prendre el segon camí.

—*La renovació no ha arribat, però, fins al punt de fer possible la reducció de l'executiva, tal com es preveia.*

—S'ha trobat una fórmula que per a mi és l'adequada perquè garanteix els objectius plantejats. Permet una executiva federal operativa, i a la vegada és representativa de les diferents federacions territorials.

L'executiva resultant és un equilibri entre aquests dos objectius.

—*Després, però, d'una pressió molt forta dels barons territorials, que no volien quedar exclosos de l'executiva, com Almunia desitjava.*

—Aquests companys, que se'ls qualifica de *barons*, són els líders del partit a les diferents comunitats. El desenvolupament autonòmic marca un grau d'autonomia molt considerable en aquestes organitzacions. El PSOE respon com a estructura federal a aquesta realitat.

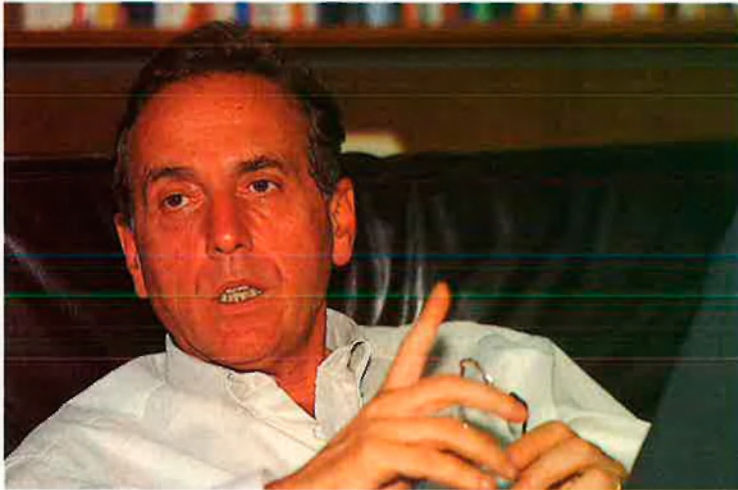
—*La delegació del PSC al congrés ha semblat més preocupada per aconseguir la plaça de Narcís Serra a l'executiva que no per fer una aportació d'idees.*

—Això és una distorsió. En totes les comissions, la participació dels companys i companyes del PSC ha estat quantitativament i qualitativament molt important. El que passa és que en un congrés, i sobretot quan

"La invitació formulada per Almunia col·loca la direcció actual d'IU davant la decisió de continuar amb la línia d'estricta hostilitat o bé d'entrar en el terreny del diàleg. No tenen cap altra alternativa que prendre el segon camí."

"Almunia marca una línia de canvi sense fractura"

ARXIU / RICARD CUGAT

"En l'actual sistema de partits, o un dels dos grans partits estatals assoleix la majoria absoluta, o només tenen l'alternativa de pactar amb CiU. Nosaltres sempre hem dit que això no és bo per a ningú."

hi ha un canvi tan important com el que hi ha hagut, els mitjans i l'opinió pública en general donen més atenció a l'aspecte dels noms.

—*La ponència sobre model d'estat, aprovada en el congrés, defensa un acord entre els grans partits estatals sobre el model autonòmic, i limita el protagonisme que fins ara han tingut els partits nacionalistes en aquest terreny.*

—Això respon a la constatació que en l'actual sistema de partits, o un dels dos grans partits estatals assoleix la majoria absoluta o només tenen l'alternativa de pactar amb CiU. Nosaltres sempre hem dit que això no és bo per a ningú. I probablement, per qui és menys bo és per a CiU, perquè queda encadenada com a formació política a una fórmula de governabilitat, amb el desgast que això comporta. L'única solució a aquest problema seria el sorgiment d'un partit de centre liberal, com el que va intentar crear Miquel Roca amb l'operació reformista, o bé un decantament d'Izquierda Unida cap a l'àrea de la governabilitat. Mentre aquestes dues situacions no es produeixin, et trobes que l'única forma de fer una majoria, guanyi el PP o el PSOE, és pactar amb CiU.

—*La valoració que fa el PSOE de la implicació del nacionalisme català en la governabilitat de l'estat és que ha estat perjudicial?*

—No, no. Em sembla que una situació política en la qual només és possible una única combinació, en principi no és bona. No és bona per a ningú, i menys per a CiU. En les últimes eleccions autonòmiques, CiU va perdre deu diputats com a conseqüència del pacte amb el PSOE. En les properes pot perdre'n una quantitat equivalent pel pacte amb el PP.

—*CiU defensa la seva influència en la governabilitat com a accelerador del desenvolupament autonòmic,*

i adverteix que un pacte entre els dos partits estatals podria provocar un tancament de l'estat autonòmic.

—Aquest risc simplement no existeix.

—*El canvi que el PSOE ha viscut en aquest 34è congrés, significarà un canvi de la política d'aquest partit envers Catalunya?*

—Tant Almunia com el conjunt de l'executiva són clarament partidaris d'un desenvolupament federalista de l'estat. Això és positiu.

—*Doncs alguns companys seus de la delegació del PSC al congrés van mostrar la seva preocupació per la suposada manca de perfil federalista de la nova direcció, i concretament del seu secretari general.*

—A mi no em consta això. Directament no he escoltat cap comentari del PSC semblant, però si s'hagués manifestat aquest dubte, seria un error. Almunia és un home de forta autoritat, tossut en alguns aspectes, però dialogant i sap escoltar. Serà un bon secretari general. Amb un estil diferent a l'etapa anterior, però marcant una continuïtat, en una línia de canvi sense fractura.

—*Durant el congrés s'ha constatat, però, una falta de sintonia entre la majoria de la delegació del PSC i el nou secretari general.*

—Ha estat un miratge.

—*No hi ha falta de sintonia?*

—Em sembla que no.

—*I haver posat sobre la taula la possibilitat de fer costat a Josep Borrell com a secretari general si Almunia es negava a incloure Narcís Serra a la seva executiva?*

—Són converses de passadís. En un congrés marcat pel nerviosisme del canvi de situació, és normal que passi. Estic segur que la gran majoria de la delegació catalana va veure bé el procés d'elaboració de la candidatura d'Almunia.

—*La presència del primer secretari del PSC a l'executiva del PSOE és una condició imprescindible?*

—És una bona cosa.

—*Fins el punt de condicionar el suport a una executiva.*

—Fins al punt de fer valdre els criteris, les posicions i els interessos del socialisme català.

—*González ja ha avisat que, si no s'avancen les eleccions, no tornarà a ser candidat. El PSOE té nou secretari general, però té*

líder electoral?

—Quan es va discutir ja en les anteriors eleccions el nom del candidat socialista, a més de González van sortir altres noms, com Javier Solana, Joaquín Almunia, Josep Borrell... Ja es veurà. La possibilitat d'una candidatura de González no està descartada.

"Tant Almunia com el conjunt de l'executiva del PSOE són clarament partidaris d'un desenvolupament federalista de l'estat."

"La possibilitat d'una candidatura de Felipe González no està descartada."

Pere Martí